

***PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W TUCHOLI***

***STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU TUCHOLSKIEGO
W 2025 ROKU***

SPIS TREŚCI

1. Działalność kontrolno-represyjna.....	4
2. Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń.....	5
3. Realizacja programu szczepień ochronnych.....	11
4. Ocena sanitarna podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych wykonujących działalność leczniczą.....	11
5. Stan sanitarny wód i urządzeń wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę.....	14
6. Stan sanitarny kąpielisk, pływalni i obiektów użyteczności publicznej.....	15
7. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia.....	18
8. Nadzór nad chemikaliami i środowiskiem pracy.....	22
9. Nadzór nad warunkami higienicznymi w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku.....	24
10. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	26
11. Profilaktyka zdrowotna.....	27

Szanowni Państwo,

Przedstawiam coroczny raport dotyczący stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu tucholskiego, w którym zawarte są informacje o czynnościach podejmowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną na rzecz zdrowia publicznego mieszkańców naszego powiatu.

Celem podejmowanych przez nas działań jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Poprzez nadzór i promowanie działań profilaktycznych minimalizujemy skutki zdarzeń, które niekorzystnie wpływają na życie człowieka. Kontroli podlegają warunki: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotne żywności, żywienia i produktów kosmetycznych oraz higieniczno-sanitarne, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Realizując cele, pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 roku przeprowadzili łącznie 1408 kontroli i wywiadów epidemiologicznych. Kontynuowano również spotkania prozdrowotne społeczeństwa lokalnego w różnych grupach wiekowych. Prowadzono wiele inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości oraz pobudzenie aktywności na rzecz zdrowia publicznego.

Jestem przekonana, że niniejsze opracowanie pozwoli na lepsze poznanie zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz jej istotnej roli z punktu bezpieczeństwa zdrowotnego ludności.

Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować pracownikom Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Tucholi za włożony trud w działania na rzecz zdrowia publicznego, jak również złożyć podziękowania jednostkom samorządu terytorialnego, służbom, strażom, innym inspekcjom, podmiotom leczniczym, placówkom oświatowym oraz wszystkim innym podmiotom za owocną współpracę.

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Tucholi*

Alicja Gumińska

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA

Dane liczbowe dotyczące podejmowanych działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu tucholskiego w latach 2021-2025 oraz poszczególnych gmin w 2025 r. przedstawiają poniższe tabele.

	2021	2022	2023	2024	2025
kontrole, w tym wywiady epidemiologiczne	4795	3737	1711	1350	1401
kontrole graniczne	1	7	7	11	7
decyzje administracyjne	170	196	211	208	202
decyzje kosztowe	170	323	255	287	289
nałożone mandaty	106	55	24	45	54
kwota mandatów	17350	10550	6250	12250	17900
kary pieniężne	6	1	1	5	0
kwota kar pieniężnych	13600	200	500	12000	0
pobrane próby	176	190	227	228	249
wydane uzgodnienia i opinie	171	149	191	370	1597

	gminy powiatu tucholskiego					
	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice	Tuchola
liczba kontroli	91	75	60	80	121	523
liczba decyzji administracyjne	27	16	16	18	28	97
liczba decyzji kosztowych	34	27	21	25	43	139
liczba nałożonych mandatów	6	8	5	6	12	17
kwota mandatów	2000	2800	1100	2100	4300	5600
kar pieniężnych	0	0	0	0	0	0
kwota kar pieniężnych	0	0	0	0	0	0
liczba uzgodnień i opinii	299	130	291	324	146	407

OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ CHOROÓB ZAKAŹNYCH I ZAKAŹEŃ

Wybrane choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych. Światowe programy eradykacji i eliminacji chorób.

W ramach koordynowanego przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) programu eradykacji poliomyelitis, kontynuowano nadzór i cotygodniowy monitoring ostrych porażeń wiotkich (OPW) u dzieci do lat 14. W roku 2025 w powiecie tucholskim **nie zgłaszano podejrzeń ostrych porażeń wiotkich (polio)**.

W roku 2025 w powiecie tucholskim **nie odnotowano przypadków odry i różyczki**.

Zarejestrowano jedno zachorowanie na **świnkę** u dorosłej kobiety (osoba nie zaszczepiona).

Na szczególną uwagę epidemiologiczną zasługuje spadek zachorowań na krztusiec w porównaniu do ubiegłorocznego wzrostu: z 18 przypadków w 2024 roku do 10 przypadków w roku 2025. Spośród 10 zachorowań 7 osób było zaszczepionych przeciwko krztuścowi.

U pozostałych trzech osób nie ustalono stanu zaszczepienia, były to osoby w wieku 39-45 lat.

Wśród chorób zakaźnych objętych rutynowym nadzorem epidemiologicznym, do grupy najczęściej występujących należała **ospa wietrzna**.

W powiecie tucholskim w 2025 r. odnotowano wzrost zachorowań w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zarejestrowano 259 przypadków. Zachorowania dominowały wśród dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół. Zachorowania na ospę wietrzną najczęściej występowały w gminie Cekcyn, stanowiły one 35,52% wszystkich zarejestrowanych przypadków.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko ospie wietrznej obejmują tylko dzieci i młodzież z grup ryzyka. Na terenie powiatu w okresie sprawozdawczym zaszczepiono 76 dzieci w ramach obowiązkowych szczepień osób narażonych w sposób szczególny na zachorowanie.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane przez czynniki biologiczne

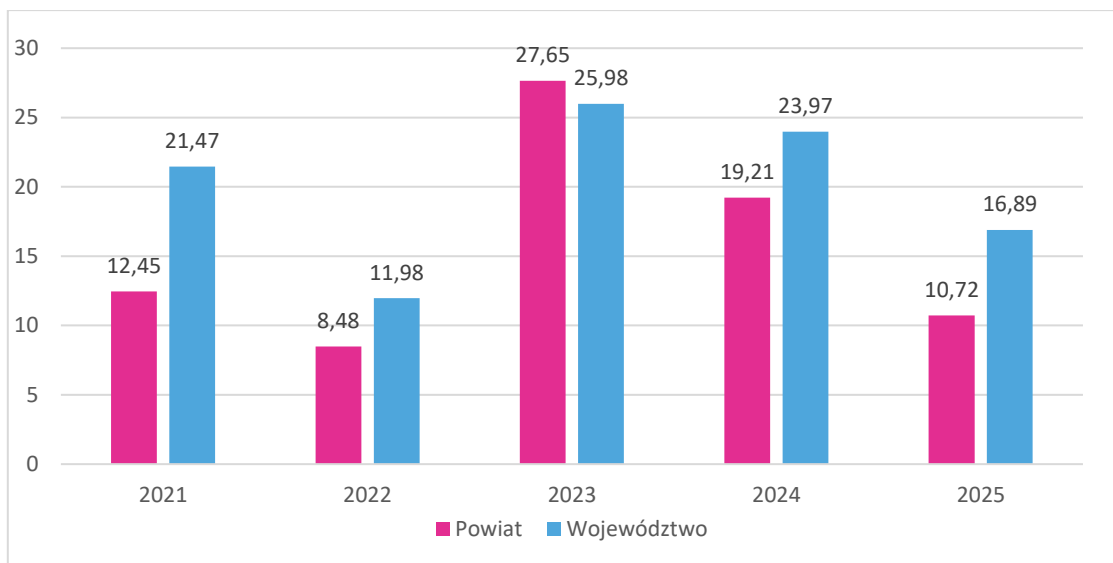
Zatrucia i zakażenia pokarmowe to jednostki chorobowe niejednorodne pod względem etiologicznym i klinicznym, których wspólną cechą jest droga szerzenia się zakażenia. Zapadalność na te jednostki chorobowe jest związana nie tylko z warunkami sanitarno-higienicznymi produkcji i obrotu żywności, ale także z higieną przygotowywania i spożywania potraw w środowiskach domowych.

Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe

Łącznie zarejestrowano 29 zachorowań (w 2024 r. – 28). Podobnie jak w latach ubiegłych, czynnikiem chorobotwórczym sporadycznych zatruc pokarmowych były odzwierzęce typy pałeczek z rodzaju *Salmonella*. Nośnikami pokarmowymi sporadycznych zatruc pokarmowych o etiologii *Salmonella* były najczęściej potrawy z jaj lub z dodatkiem jaj (4 przypadki), mleko lub potrawy mleczne (1 przypadek).

W 2025 r. zarejestrowano również 22 przypadki zakażeń jelitowych o etiologii *Clostridioides difficile*, 1 przypadek zakażeń jelitowych wywołanych przez *Campylobacter* i 1 przypadek zakażeń jelitowych wywołanych przez *Listeria monocytogenes*.

Zatrucia pokarmowe o etiologii salmonellozowej w województwie kujawsko-pomorskim i powiecie tucholskim w latach 2021-2025, zapadalność na 100 tys. ludności

Wirusowe zakażenia jelitowe

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano wyraźny spadek liczby przypadków zakażeń jelitowych o etiologii wirusowej – 23 przypadki, podczas gdy w roku 2024 – 34. Dominowały zakażenia rotawirusami (9 przypadków) i adenowirusami (7 przypadków). Wśród dzieci do 2. roku życia zarejestrowano 4 przypadki.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2025 r., tak samo jak w roku ubiegłym, zarejestrowano 1 ognisko zatrucia pokarmowego. Narażonych na zachorowanie w ognisku było łącznie 85 osób (w tym 56 dzieci do lat 14), zachorowały 24 osoby (w tym 18 dzieci do lat 14), hospitalizowano 12 osób (w tym 7 dzieci do lat 14). Nie odnotowano zgonów. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego nie ustalono źródła oraz potwierdzonego czynnika etiologicznego. Prawdopodobnym nośnikiem zatrucia były lody.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw A)

W 2025 roku odnotowano w powiecie tucholskim 1 zachorowanie na wzw A (w roku 2024 zarejestrowano 2 przypadki). Osoba chora została poddana hospitalizacji. Osoby z najbliższego otoczenia zaszczepiono poekspozycyjnie przeciwko wzw A.

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (wzw B)

W roku 2025 zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu B, natomiast w roku 2024 zarejestrowano 6 takich przypadków. Zarejestrowano zachorowanie o przebiegu przewlekłym u mężczyzny w wieku 51 lat. Zapadalność/wykrywalność na poziomie 2,14 była niższa od notowanej w województwie – 9,54.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (wzw C)

W roku 2025 zgłoszono w powiecie tucholskim 4 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu C, spełniających kryteria definicji choroby przyjętej na potrzeby nadzoru epidemiologicznego, w roku 2024 zarejestrowano 3 przypadki. Liczba nowych zgłoszeń zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu C, w przeliczeniu na 100 tys. ludności, wyniosła 8,57 i kształtowała się poniżej średniej dla województwa (11,04).

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W 2025 r. tak samo jak w roku poprzednim nie rejestrowano zakażeń wirusem HIV i zachorowań na AIDS.

Choroby inwazyjne

Zarejestrowano 2 przypadki posocznicy o etiologii *Streptococcus pneumoniae*. Zachorowania wystąpiły u mężczyzn w wieku 55 i 60 lat.

W omawianym okresie nie rejestrowano przypadków inwazyjnej choroby wywołanej przez *Neisseria meningitidis* i *Haemophilus influenzae*.

Neuroinfekcje

W 2025 roku w powiecie tucholskim, odnotowano 1 przypadek neuroinfekcji o etiologii wirusowej (w roku 2024 – 2 przypadki).

Choroby przenoszone przez kleszcze

Borelioza z Lyme

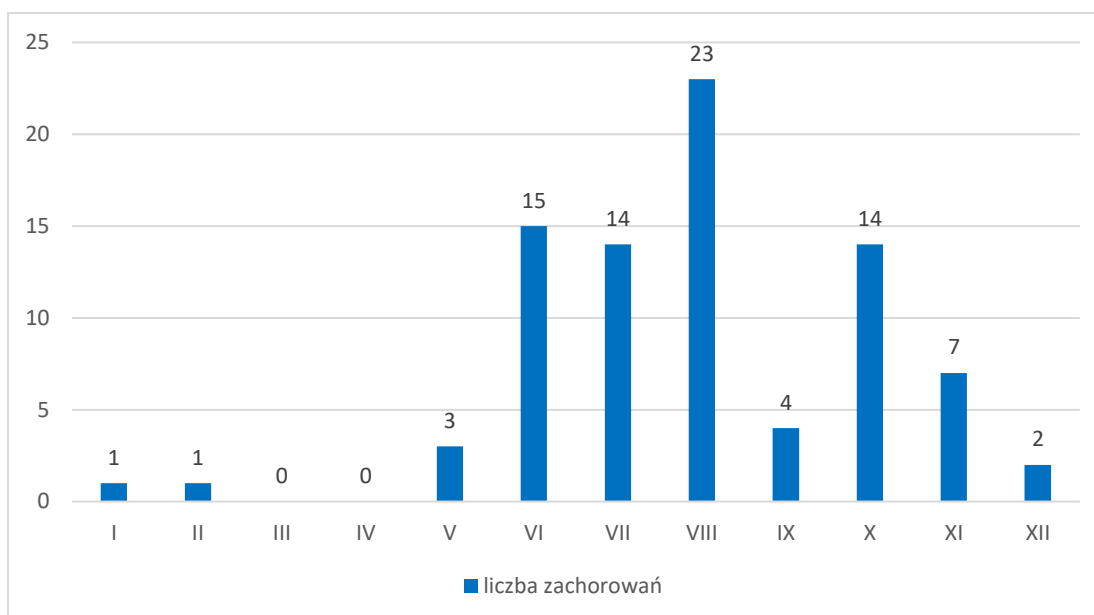
W powiecie tucholskim w 2025 roku zarejestrowano 84 przypadki boreliozy, to o 25 zdiagnozowanych zachorowań więcej w porównaniu z rokiem wcześniejszym. 83 zachorowania spełniały kryteria przypadku potwierdzonego, 1 przypadek spełniał kryteria przypadku prawdopodobnego. Na terenie województwa również zaobserwowano wzrost przypadków boreliozy – 1630 (2024 rok – 905). Zapadalność na terenie powiatu wynosiła – 180,04 (2024 rok – 125,94) i była ponad dwukrotnie wyższa od wojewódzkiej (81,43).

Do ukąszeń przez kleszcze doszło w lasach oraz na terenach przydomowych na terenie gmin: gmina Tuchola – 29, gmina Lubiewo – 16, gmina Cekcyn – 15, gmina Śliwice – 11, gmina Gostycyn – 5. W 4 przypadkach do ukąszenia przez kleszcze doszło poza powiatem tucholskim.

W 4 przypadkach chorzy nie pamiętają ukąszenia przez kleszcze.

Przypadki boreliozy notowano przez cały rok, jednak szczyt zachorowań przypadał na miesiące letnie i wczesno jesienne.

Rozkład zachorowań na boreliozę w powiecie tucholskim w roku 2025

Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)

W 2025 roku, na terenie powiatu tucholskiego nie rejestrowano przypadków kleszczowego zapalenia mózgu.

Gruźlica

W 2025 roku w powiecie tucholskim zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na gruźlicę, to jest o 3 przypadki więcej niż w 2024 roku. Tak jak w ubiegłym roku wszystkie przypadki dotyczyły gruźlicy płuc. Zapadalność w ocenianym okresie wyniosła 10,71 na 100 tys. ludności, podobnie jak wojewódzka – 10,34.

Choroby przenoszone drogą płciową

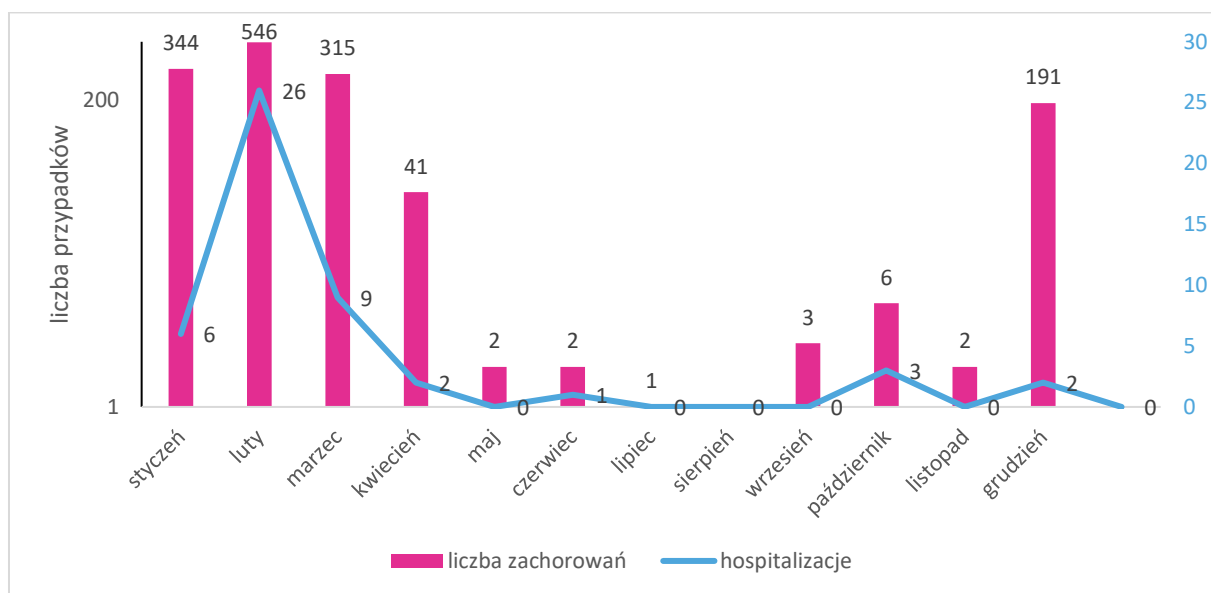
W roku 2025 w ramach nadzoru epidemiologicznego, na terenie powiatu tucholskiego zgłoszono łącznie 5 zachorowań na kiłę nieokreśloną, w tym 3 przypadki potwierdzone, 2 możliwe. Nie odnotowano zachorowania na kiłę wrodzoną u noworodków.

Wirusowe infekcje oddechowe

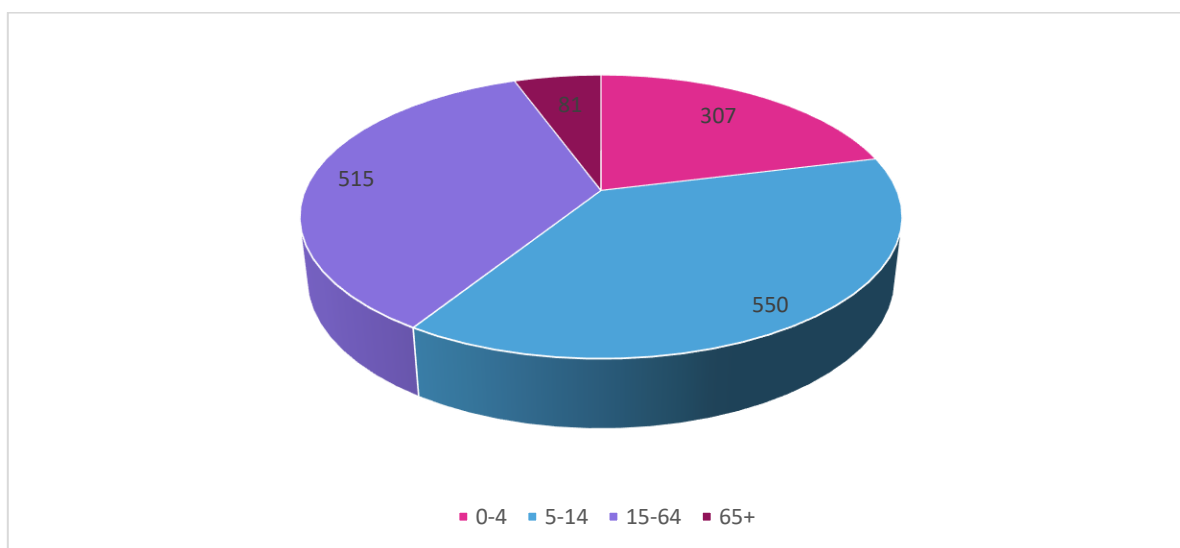
Grypa

W 2025 roku na terenie powiatu tucholskiego zarejestrowano 1453 przypadki grypy potwierdzonej testem antygenowym (pacjenci hospitalizowani i ambulatoryjni) – tj. 7 razy więcej niż w 2024 roku. Wśród wirusów grypy, dominował typ A. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w I kwartale. Najwyższą zapadalność rejestrowano na terenie gm. Śliwice.

Sezonowy rozkład zachorowań na grype w powiecie tucholskim w roku 2025

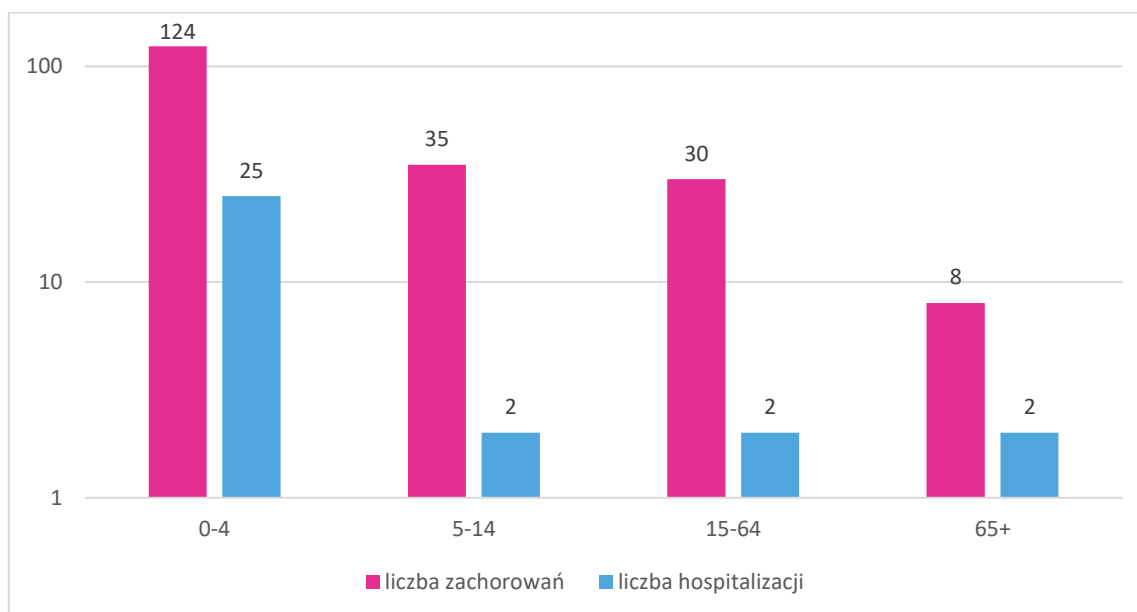
Rozkład zachorowań na grype w poszczególnych grupach wiekowych w powiecie tucholskim

Zakażenia wirusem RSV

W 2025 r. zarejestrowano 197 przypadków zakażeń wirusem RSV. To o 121 więcej przypadków niż w roku ubiegłym. Współczynnik zapadalności dla powiatu – 422,24, był wyższy niż współczynnik zap. województwa – 290,21. W przypadku zachorowań występujących u dzieci do lat 2 w 2025 r. w powiecie tucholskim zapadalność – 10648,15 była także wyższa niż zapadalność dla województwa – 7005,87. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w styczniu, natomiast najwyższą zapadalność rejestrowano na terenie gm. Śliwice. Zachorowania dominowały w grupie wiekowej 0-4 lat: 124 przypadki.

Rozkład wiekowy przypadków zakażeń wirusem RSV, zarejestrowanych w powiecie tucholskim

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

W 2024 roku odnotowano 296 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (zap. 634,43 /100 tys. ludności), w porównaniu z rokiem 2024, liczba przypadków była mniejsza o ponad 100 przypadków (w roku 2024 wykryto 422 przypadki). Zapadalność roczna w powiecie tucholskim była porównywalna do poziomu określonego dla województwa (zap. 639,67/100 tys. ludności).

W 2025 roku zarejestrowano 1 ognisko epidemiczne wywołane przez wirus SARS-CoV-2 w Zakładzie Opieki Leczniczej Szpitala Tucholskiego Sp. z o. o.

Ogniska epidemiczne zakażeń w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Na terenie powiatu tucholskiego w 2025 roku zgłoszono 5 szpitalnych ognisk epidemicznych, to o 3 ogniska więcej w porównaniu z rokiem 2024. Czynnikiem etiologicznym w 2 przypadkach była grypa typu A oraz po 1 przypadku grypa typu B, COVID-19 i Klebsiella pneumoniae OXA-48.

Łącznie w ogniskach zakażeniu uległo 23 pacjentów. U wszystkich chorych czynnik etiologiczny został potwierdzony badaniami laboratoryjnymi. Osoby chore izolowano w wydzielonej strefie izolacyjnej oraz wprowadzono działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się zakażeń, m. in. identyfikację kontaktów, obserwację pacjentów i personelu, badania przesiewowe nowoprzyjętych pacjentów, ograniczenie odwiedzin w oddziale. Zmarło 2 pacjentów. Zgonów nie powiązano z zakażeniem w ognisku.

Zgony z powodu chorób zakaźnych

W roku 2025 zarejestrowano 1 zgon: dotyczył zachorowania na COVID-19 (mężczyzna w wieku 86 lat obciążony chorobami współistniejącymi).

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W roku 2025 w 59 przypadkach podejmowano dochodzenie epidemiologiczne w związku z pokąsaniem przez zwierzęta (33 – psy, 24 – koty, 1 – wiewiórka, 1 – szczur). Sytuacja jest lepsza niż w roku 2024 – zgłoszono 65 przypadków pokąsań. O zdarzeniach każdorazowo powiadamiano Powiatowy Inspektorat Weterynarii, ze względu na konieczność obserwacji zwierzęcia lub objęcia poszkodowanego szczepieniem poekspozycyjnym przeciwko wściekliznie. Zwrotnie PPIS otrzymywał wyniki obserwacji zwierząt. W analizowanym okresie przeciwko wściekliznie zaszczepiono 14 osób ze względu na brak możliwości obserwacji zwierzęcia będącego sprawcą pokąsania (w 2024 r. – 12).

REALIZACJA PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Na terenie powiatu tucholskiego obowiązkowe szczepienia ochronne wśród dzieci i młodzieży jak również szczepienia osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie wykonywane są w 12 punktach. Przeprowadzane są one terminowo, przez wykwalifikowany personel. Odsetek osób zaszczepionych utrzymuje się na wysokim poziomie i jest porównywalny z rokiem ubiegłym. W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 12 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

Analiza przeprowadzona za rok 2025 wykazała, że w powiecie tucholskim na koniec roku od obowiązku wykonania szczepień ochronnych uchylały się 82 osoby (2024 r. - 95), co skutkowało niezaszczepieniem 69 osób (2024 r. – 77).

W 2025 roku, w celu wyegzekwowania wykonania obowiązku szczepień ochronnych przez osoby uchylające się, wydano 44 upomnienia zawierające wezwania do wykonania obowiązku szczepień oraz wystawiono 63 tytuły wykonawcze i skierowano 63 wnioski do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W ramach powszechnego programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego w 2025 r. wydano 484 dawki szczepionki przeciw HPV. Ponadto prowadzono dystrybucję szczepionek przeciwko COVID-19 na potrzeby realizacji szczepień w sezonie 2025/26. Do punktów szczepień zlokalizowanych w podmiotach leczniczych oraz w aptekach przekazano 800 dawek szczepionki.

OCENA SANITARNA PODMIOTÓW LECZNICZYCH I PRAKTYK ZAWODOWYCH WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Działalność kontrolno-represyjna

W ewidencji organu PIS znajdowało się 26 podmiotów wykonujących działalność leczniczą stacjonarną i ambulatoryjną oraz 51 praktyk zawodowych.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą obejmowały:

- 1 szpital,
- 1 zakład opiekuńczo-leczniczy,
- 15 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni,
- 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
- 1 zakład rehabilitacji leczniczej,
- 7 innych (m.in. stacja dializ oraz punkty poboru materiału biologicznego do badań).

Praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą obejmowały:

- 36 praktyk lekarskich,

- 4 praktyki pielęgniarskie,
- 11 innych.

Skontrolowano ogółem 21 podmiotów leczniczych i 50 praktyk zawodowych. Wszystkie oceniono pozytywnie.

Stan techniczny i funkcjonalny

Na koniec 2025 roku wszystkie placówki spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w *sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą*. Obiekty, w których wykonywano działalność leczniczą były w dobrym stanie i kondycji technicznej. Tylko w jednym obiekcie prowadzone jest postępowanie administracyjne od 2024 r. dotyczące nieprawidłowości stanu technicznego pomieszczeń. Świadczeniodawcy sukcesywnie przeprowadzali prace remontowo-modernizacyjne. Niektóre obiekty rozbudowano lub dostosowano już istniejące pomieszczenia do świadczenia nowych usług. Systematycznie zwiększała się również liczba podmiotów wyposażonych w nowoczesny sprzęt, urządzenia i technologie, które zapewniały wysoki standard i bezpieczeństwo świadczonych usług.

Utrzymanie czystości

Utrzymaniem czystości bieżącej i porządku w obiektach zajmowali się pracownicy placówek lub pracownicy zewnętrznych firm usługowo-sprzątających. Opracowane były procedury i plany higieny określające zasady mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, według których odbywało się sprzątanie. Zaopatrzenie w środki czystości, sprzęt do sprzątania oraz środki do dezynfekcji było wystarczające. Przy doborze preparatów dezynfekcyjnych uwzględniano stopień zagrożenia oraz rodzaj dezynfekowanego materiału. Preferowano środki dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania. W gabinetach zabiegowych prowadzona była dodatkowo dezynfekcja fizyczna powietrza oraz powierzchni z zastosowaniem lamp bakteriobójczych zarówno stacjonarnych jak i przepływowych.

W ramach działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych stosowane były środki ochrony indywidualnej personelu (rękawiczki, maski, fartuchy). Środki ochrony indywidualnej używane były zgodnie z przeznaczeniem i stopniem zagrożenia.

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie podmioty korzystały z wody z sieci wodociągów publicznych. Jakość wody przeznaczonej do spożycia pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym nie budziła zastrzeżeń. Szpital wyposażony jest w zbiornik wieżowy (50m³), który w razie awarii wodociągu może podawać wodę w nim zgromadzoną przez kilkanaście godzin.

W omawianym okresie sprawozdawczym PPIS pobrał 3 próbki ciepłej wody użytkowej do badań w kierunku Legionella sp., w ramach dochodzenia epidemiologicznego w szpitalu. Ze względu na średni stopień skażenia instalacji cwu pałeczkami Legionella sp., organ wydał decyzję na doprowadzenie jakości wody do zgodnej z rozporządzeniem. Zarząd szpitala podjął działania naprawcze, w wyniku których jakość wody została doprowadzona do zgodnej z zobowiązującymi przepisami, co potwierdziły przeprowadzone badania kontrolne. W ramach kontroli wewnętrznej zarządcy pobrali 20 próbek, z czego w żadnej nie stwierdzono przekroczeń.

Postępowanie z bielizną

Postępowanie z czystą i brudną bielizną we wszystkich skontrolowanych placówkach było prawidłowe. W podmiotach leczniczych stosowana była bielizna jednorazowego użycia. Bieliznę wielokrotnego użycia stanowiły głównie fartuchy ochronne personelu, a w przypadku podmiotów leczniczych wykonujących działalność w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne – również bielizna, odzież i pościel pensjonariuszy. Bieliznę czystą przechowywano w wydzielonych szafach, natomiast brudną składowano w zamykanych pojemnikach lub workach foliowych w brudownikach lub wydzielonych do tego celu pomieszczeniach. Brudną bieliznę prano we własnym zakresie lub oddawano do zewnętrznych pralni z barierą higieniczną.

Postępowanie z odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych

Postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania w większości podmiotów było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz opracowanymi procedurami.

Odpady zbierano selektywnie do jednorazowych, kolorowych worków umieszczonych w oznakowanych pojemnikach lub stojakach. Odpady medyczne o ostrych końcach lub krawędziach zbierano w oznakowanych, twardych pojemnikach odpornych na działanie wilgoci, przekłucia i przecięcia. Pozostałe odpady medyczne zbierane były do worków jednorazowego użycia koloru czerwonego. Odpady przekazywane były z miejsca powstawania do miejsca składowania, tj. specjalnie w tym celu wyznaczonych urządzeń chłodniczych lub wydzielonych pomieszczeń wyposażonych w agregat chłodniczy. Odpady medyczne odbierane były przez wyspecjalizowane firmy posiadające wymagane zezwolenia na ich odbiór, transport i unieszkodliwienie. Za zaniedbania związane z nieopisanymi pojemnikami na odpady medyczne nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 450 zł.

Ocena przestrzegania zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

We wszystkich skontrolowanych placówkach prowadzone były działania w zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. W podmiotach opracowano, wdrożono i stosowano procedury sanitarno-higieniczne dostosowane do rodzaju prowadzonej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych. Procedury na bieżąco aktualizowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, najnowsze wytyczne oraz potrzeby. Przeprowadzano również kontrole wewnętrzne, w ramach których oceniano prawidłowość i skuteczność podejmowanych działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

W podmiotach leczniczych stosowany był zarówno sprzęt jednorazowego, jak i wielorazowego użycia. Stosowane przez placówki wyroby medyczne jednorazowego użycia posiadały aktualne terminy przydatności i przechowywane były w sposób uniemożliwiający uszkodzenie pakietu oraz wtórne zanieczyszczenie.

Narzędzia i sprzęt wielokrotnego użycia stosowano głównie w szpitalu, gabinetach stomatologicznych i laryngologicznych. Dekontaminację narzędzi i sprzętu medycznego przeprowadzano w wydzielonej części gabinetu (najczęściej z zachowaniem rozdziału czasowego między udzielaniem świadczeń zdrowotnych a procesami dekontaminacji) lub w pomieszczeniach specjalnie do tego celu wydzielonych. W szpitalu narzędzia wielokrotnego użycia były myte i dezynfekowane, a następnie zlecane do sterylizacji firmie zewnętrznej. Stosowano szeroki asortyment środków dezynfekcyjnych oraz wprowadzano środki nowej generacji. Preparaty dobierano właściwie pod względem zastosowania, spektrum i czasu

działania zgodnie z zaleceniami producentów. Procesy sterylizacji prowadzono wyłącznie metodami gwarantującymi ich skuteczność, w których czynnikiem sterylizującym była para wodna w nadciśnieniu. Urządzenia posiadały aktualne przeglądy techniczne.

Bloki żywienia Szpital

W 2025 r. organ realizował „Program oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków”.

Dokonano oceny sposobu żywienia w 1 bloku żywienia w szpitalu w zakresie diety podstawowej.

W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, iż żywienie prowadzono prawidłowo.

Jednocześnie dokonano oceny stanu higienicznego 2 bloków żywienia w podmiotach leczniczych (szpital i ZOL). Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

STAN SANITARNY WÓD I URZĄDZEŃ WYKORZYSTYWANYCH DO ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, PPIS prowadził monitoring jakości wody, pobierał próbki wody do badań laboratoryjnych i na podstawie otrzymanych wyników badań dokonywał oceny jej przydatności do spożycia przez ludzi. Jednak to głównie producenci wody zobligowani byli do prowadzenia wewnętrznej kontroli jej jakości, z częstotliwością zgodną z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w *sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* oraz ustaleniami z PPIS. Współpraca z przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi była dobra i nie budziła zastrzeżeń.

Badania jakości wody na nadzorowanym terenie wykonywało laboratorium WSSE w Bydgoszczy oraz zewnętrzne laboratorium o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań, zatwierdzone przez PPIS w Tucholi.

W 2025 r. w ewidencji znajdowało się 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym:

- 5 urządzeń produkujących poniżej 100 m³ wody na dobę,
- 10 urządzeń produkujących od 101 do 1 000 m³ wody na dobę,
- 1 urządzenie o produkcji od 1 001 do 10 000 m³ wody na dobę,

oraz

18 indywidualnych podmiotów, które zajmowały się dystrybucją wody m.in. w: ośrodkach wczasowych, polach namiotowych, obiektach spożywczych oraz budynkach należących do PKP.

Podstawowymi urządzeniami zaopatrzenia ludności miasta i wsi w wodę przeznaczoną do spożycia były wodociągi publiczne.

W 2025 roku PPIS skontrolował na terenie powiatu wszystkie wodociągi publiczne. Dostęp do wody dostarczanej przez producentów wody miało około 97% mieszkańców powiatu.

Postępowania administracyjne – analiza przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi

PPIS, w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody, pobrał do badań laboratoryjnych 10 próbek wody w ramach ustalonych harmonogramów, a także 5 dodatkowych próbek – po wykonanych działaniach naprawczych (3) oraz w związku z dochodzeniem epidemiologicznym (2). W ramach wewnętrznej kontroli jakości wody, podmioty zaopatrzące w wodę pobrały 79 próbek wody na podstawie ustalonych harmonogramów.

W roku 2025 PPIS wystawił 7 decyzji na nieodpowiednią jakość wody wyłącznie dla ujęć indywidualnych. Cztery z nich dotyczyły przekroczeń parametrów mikrobiologicznych. W jednym przypadku organ wydał decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności o braku przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenie parametru mikrobiologicznego - enterokoki. Opracowano komunikat o braku przydatności wody do spożycia, natomiast administrator poinformował niezwłocznie odbiorców o nieprzydatności wody do spożycia oraz zapewnił zastępcze źródło zaopatrzenia w wodę poprzez dostarczanie wody konfekcjonowanej. Niniejsze sytuacje spowodowane były m.in. awariami urządzeń uzdatniających wodę oraz brakiem modernizacji urządzeń i sieci wodociągowej.

Ponadto 3 decyzje dotyczyły przekroczeń fizykochemicznych, które dotyczyły głównie parametrów: manganu, żelaza i chloru wolnego. Zarządzający ujęciami wykonywali działania naprawcze niezwłocznie po ujawnieniu przekroczenia, a wartości przekroczeń nie miały bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumentów. PPIS stwierdzał warunkową przydatność wody do spożycia, przy jednoczesnym podjęciu odpowiednich działań naprawczych przez zarządzających ujęciami.

Analiza badań ciepłej wody na obecność pałeczek Legionella sp.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego (zgodnie z ustalonymi harmonogramami poboru próbek wody oraz w ramach prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych) badano ciepłą wodę na obecność pałeczek Legionella sp. w szpitalu oraz domu pomocy społecznej, pobierając w nich 6 próbek wody. Stwierdzono skażenie sieci wewnętrznej (średnie) w szpitalu.

W ramach kontroli wewnętrznej zarządzający obiektami pobrali łącznie 56 próbek do badań z 16 obiektów. Nie stwierdzano przekroczeń.

Po przeanalizowaniu stopnia skolonizowania przez pałeczki Legionella sp. instalacji ciepłej wody, na właściciela obiektu nałożono obowiązek podjęcia działań naprawczych.

STAN SANITARNY KĄPIELISK, PŁYWAJNI I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

Nadzorem sanitarnym w 2025 r. objęto 5 kąpielisk, wyznaczonych uchwałami rad gmin i objętych raportowaniem do Komisji Europejskiej oraz 5 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Kąpieliska	Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli
gm. Bysław na jeziorze Bysławskim	gm. Kęsowo na jeziorze Kęsowo (lipiec)
gm. Cekcyn na jeziorze Wielkim Cekcyńskim	gm. Kęsowo na jeziorze Żalno (lipiec)
gm. Gostycyn na jeziorze Środkowym	gm. Kęsowo na jeziorze Kęsowo (sierpień)
gm. Śliwice na jeziorze Trzcianno	gm. Tuchola na jeziorze Białe (lipiec)
gm. Tuchola na jeziorze Głębozec	gm. Tuchola na jeziorze Białe (sierpień)

W analizowanym roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie kąpieliska oraz miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień za wyjątkiem jednego mowdk, gdzie stwierdzono przepełnione kosze na śmieci i odpady pływające w wodzie, za co organizatora ukarano mandatem karnym.

Pobrano łącznie 30 próbek wody, w tym 5 w ramach kontroli urzędowej i 25 w ramach kontroli wewnętrznej realizowanej przez organizatorów.

Na podstawie wyników badań, PPIS wydał łącznie 31 ocen jakości wody, w tym: 30 ocen o przydatności wody do kąpieli (20 ocen dla kąpielisk, 10 ocen dla miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli) oraz 1 ocenę o nieprzydatności wody do kąpieli dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli. Tymczasowy zakaz kąpieli wydany został ze względu na wystąpienie nadmiernego zakwitów sinic. Organizator oraz PPIS podejmowali natychmiastowe działania zapobiegające narażeniu kąpiących się na działanie zanieczyszczeń, tj. wydawano decyzje o nieprzydatności wody do kąpieli, umieszczano tablice informacyjne z zakazem kąpieli oraz wywieszano czerwoną flagę.

Ponadto organ sporządził klasyfikację kąpielisk dla czteroletniego okresu sprawozdawczego – w 2025 r. sklasyfikowano 5 kąpielisk, z czego wszystkie otrzymały status doskonałej jakości wody.

Pływalnie

W 2025 roku zewidencjonowano łącznie 5 pływalni – 4 w obiektach hotelarskich oraz 1 przy zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 5 kontroli (skontrolowano wszystkie obiekty), z czego w jednym stwierdzono nieprawidłowości.

PPIS w 2025 r. wystawił 5 pozytywnych zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalni. Ustalony na rok 2025 harmonogram poboru próbek wody na pływalni, w zakresie częstotliwości wykonywanych badań wody, został wykonany w ok 98%. Pojedyncze próbki wody nie zostały pobrane ze względu na trwające działania naprawcze, awarie i przerwy technologiczne.

W analizowanym okresie występowały przekroczenia mikrobiologiczne (*Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h, *Legionella* sp.) i fizykochemiczne (pH, chlor wolny, chlor związany, ΣTHM, chloroform). Przekroczenia ww. paramentów mikrobiologicznych miały charakter incydentalny i nie powtarzały się w kolejnych badaniach. W zaistniałych przypadkach z uwagi na zagrożenie dla zdrowia, niecki basenowe, zostały wyłączone z eksploatacji. Zarządcy obiektów wdrażali natychmiastowe działania naprawcze w celu poprawy jakości wody oraz wykonywali kontrolne badanie wody, którego wyniki przedstawiali organom PIS.

Monitorowano również jakość wody w instalacji wewnętrznej, tj. ciepłej wody użytkowej z natrysków na pływalni w kierunku bakterii *Legionella* sp. Badania te wykonywane były zarówno przez organy PIS, jak również przez zarządców pływalni. Wykazano przekroczenia dopuszczalnej liczby ww. bakterii w 3 próbkach. Powyższe skutkowało wydaniem stosownych decyzji administracyjnych.

Obiekty użyteczności publicznej

W roku 2025 ewidencja obejmowała 410 obiektów użyteczności publicznej. PPIS skontrolował 138 obiektów oraz 12 środków transportu.

Domy pomocy społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Na terenie powiatu znajdowały się: dom pomocy społecznej, środowiskowy dom pomocy oraz rodzinny dom pomocy. Skontrolowano wszystkie obiekty, w ocenie brano pod uwagę postępowanie z odpadami, postępowanie z bielizną, a także utrzymanie bieżącej czystości obiektów i ich otoczenia. Nieprawidłowości stwierdzono w jednym z obiektów.

Obiekty świadczące usługi hotelarskie

Grupa ta obejmowała obiekty znacznie zróżnicowane, zarówno pod względem warunków technicznych i standardu wyposażenia, jak i zakresu oraz poziomu świadczonych usług. W ewidencji organu PIS znajdowały się 43 obiekty (hotel, pola biwakowe oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie). Kontrole przeprowadzono w 22 obiektach, w 6 stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty

Zakłady te stanowiły liczną grupę obiektów użyteczności publicznej (100 zakładów) objętych ewidencją PIS. Przeprowadzono kontrole stanu higienicznego w 27 zakładach.

Wszystkie skontrolowane zakłady opracowały i wdrożyły procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi oraz instrukcje postępowania z odpadami medycznymi. Większość gabinetów kosmetycznych, w których dochodziło do przerywania ciągłości tkanek, stosowała narzędzia wielokrotnego użytku poddawane sterylizacji we własnych autoklawach, natomiast nieliczne zakłady nieposiadające własnych autoklawów, zlecały sterylizację narzędzi podmiotom zewnętrznym lub stosowały wyłącznie sprzęt jednorazowy. W tej grupie obiektów za nieprawidłowości nałożono 2 mandaty karne na kwotę 500 zł.

Tereny rekreacyjne

Grupa ta obejmowała obiekty przeznaczone do wypoczynku, takie jak: parki, place zabaw, siłownie plenerowe, skatepark, kręgielnię, hale sportowe oraz boiska (razem 146 obiektów). Skontrolowano ogółem 56 obiektów, w tym 2 obiekty uzyskały ocenę negatywną.

Cmentarze i domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu funkcjonuje 21 cmentarzy, 1 komunalny i 20 wyznaniowych. Kontroli w 2025 r. poddano 1 cmentarz wyznaniowy. Kontrola związana była z postępowaniem administracyjnym rozpoczętym w 2023 r. ze względu na zniszczone ogrodzenie. W tej sprawie w 2025 r. wystawiono 2 postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązku, postępowanie jest nadal w toku.

W 2025 r. PPIS w Tucholi wydał 11 decyzji zezwalających na ekshumacje i przewiezienie zwłok, 11 postanowień w sprawie wydania opinii sanitarnej dotyczącej sprowadzenia zwłok do Polski, a także 1 decyzję zezwalającą na wywóz zwłok z Polski.

Zakłady pogrzebowe

W ewidencji organu znajdują się 2 zakłady świadczące usługi w zakresie przechowywania, przenoszenia, przewozu i ekshumacji zwłok oraz 1 podmiot nie będący zakładem pogrzebowym, który świadczy usługi wyłącznie przewozowe wraz z ceremonią pogrzebową.

Wszystkie oceniono pozytywnie.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Nie poddawano kontroli obiektów w tej grupie w 2025 r. Ewidencja nie uległa zmianie w stosunku do lat ubiegłych i były to 3 obiekty (w Tucholi, Śliwicach i Gostycynie).

Inne obiekty użyteczności publicznej

Grupę tę stanowiły zarówno obiekty będące w ewidencji stacji sanitarno-epidemiologicznej, jak i inne niezewidencjonowane, pełniące różne funkcje. Do obiektów zewidencjonowanych (53) należą m.in.: obiekty kulturalno-widowiskowe, przystanki i stacje PKP, przystanki PKS a także targowiska. Nie oceniano tych obiektów w 2025 r.

Środki transportu

Spośród 14 samochodów ujętych w ewidencji skontrolowano 12, w tym: 5 samochodów do przewozu chorych i 7 samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Podczas kontroli oceniano m.in. stan sanitarny aut, zapas środków ochrony osobistej oraz środków dezynfekcyjnych. Wszystkie samochody oceniono pozytywnie.

NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

W 2025 r. w ewidencji zakładów, na terenie powiatu znajdowały się 583 obiekty (stan na 31.12.2025 r.) podlegające urzędowej kontroli żywności.

Zakłady nadzorowane w powiecie tucholskim w 2025 r. z podziałem na poszczególne gminy

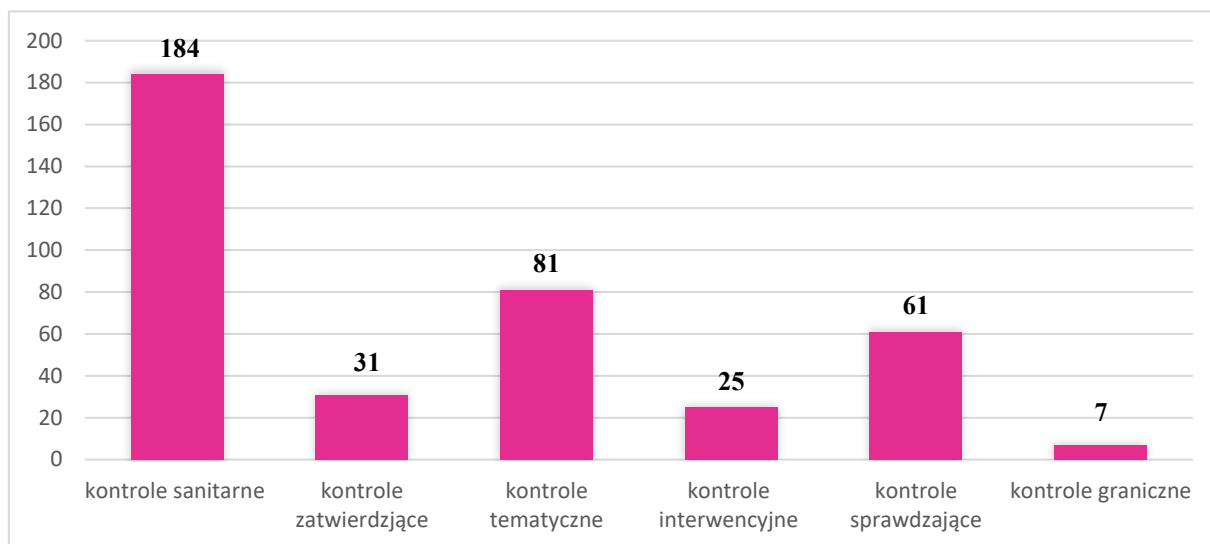
	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice	Tuchola	razem
Zakłady produkcji żywności	12	46	35	14	4	52	163
Zakłady obrotu żywnością	22	18	15	23	26	126	230
Zakłady żywienia zbiorowego	23	13	11	27	25	78	177
Zakłady produkcji oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	2	0	0	1	0	10	13
suma	59	77	61	65	55	266	583

W analizowanym okresie, w powiecie tucholskim skontrolowano 270 obiektów (co stanowi 46% ogółu obiektów) oraz 6 obiektów nie widniejących w ewidencji (m.in. food trucki, ruchome punkty obrotu spoza powiatu). Łącznie przeprowadzono 382 kontrole, w tym:

- 184 kontrole sanitarne kompleksowe z arkuszem oceny stanu sanitarnego,
- 31 kontroli zatwierdzających,
- 25 kontroli interwencyjnych,
- 81 kontroli tematycznych,
- 61 kontroli sprawdzających.

Ponadto przeprowadzono 7 kontroli w ramach granicznej kontroli sanitarnej.

Podział na poszczególne rodzaje kontroli w zakresie bezpieczeństwa żywności w 2025 r.

W 2025 r. podczas kontroli z zakresu bezpieczeństwa żywności najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwy stan higieniczny pomieszczeń, w których pracuje się z żywnością i innych pomieszczeń, niewłaściwy stan higieniczny wyposażenia i urządzeń (brak porządku i czystości w pomieszczeniach);
- wprowadzanie do obrotu żywności po terminie jej przydatności do spożycia;
- nieprawidłowe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami;
- brak aktualnej dokumentacji GHP/GMP z elementami systemu HACCP, w tym brak zapisów kontrolnych rejestru temperatur;
- brak środka do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością.

W związku ze stwierdzanymi niezgodnościami z przepisami prawa żywnościowego PPIS w Tucholi wydał 25 decyzji merytorycznych nakazujących ich usunięcie, w tym 8 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności, które dotyczyły:

- unieruchomienia zakładu w związku ze stwierdzeniem śladów bytowania gryzoni - 4 obiekty;
- odsunięcia od pracy w kontakcie z żywnością pracowników nieposiadających orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby - 1 obiekt;
- zaprzestania prowadzenia działalności w zakładzie niezgodnej z decyzją zatwierdzającą - 1 obiekt;
- zaprzestania prowadzenia działalności w zakładzie w związku z brakiem zatwierdzenia - 1 obiekt;
- czasowego wstrzymania wprowadzania do obrotu i wycofania z obrotu suplementu diety do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego przez Głównego Inspektora Sanitarnego - 1 obiekt.

Ponadto w toku postępowania administracyjnego i egzekucyjnego PPIS w Tucholi wydał:

- 7 upomnień;
- 4 tytuły wykonawcze.

Wydano 3 postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązków o charakterze niepieniężnym w łącznej kwocie 2300 zł.

W 2025 r. nałożono 44 mandaty karne na łączną kwotę 15700 zł. Ponadto, wydano 85 innych decyzji (zatwierdzenia, warunkowego zatwierdzenia, wykreślenia, zmiany decyzji w związku z rozszerzeniem działalności, umorzenia, zmiany terminu usunięcia nieprawidłowości) oraz 141 decyzji w sprawie pobrania opłaty za podejmowane czynności.

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tucholi występował do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy z 5 wnioskami o nałożenie kary pieniężnej w związku z:

- prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej - 4 wnioski;
- w związku z nieprawidłowym znakowaniem, prezentacją i reklamą środków spożywczych - 1 wniosek.

Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2025 r. na terenie powiatu tucholskiego pobrano do badań laboratoryjnych i/lub oceny znakowania 192 próbki (190 próbek środków spożywczych oraz 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością), co związane było z realizacją „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2025 oraz „Programu kontroli żywności importowanej w kierunku pozostałości pestycydów prowadzonego z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi”. Ponadto w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego do badań laboratoryjnych, pobrano 3 wymazy sanitarne z powierzchni kuchennych oraz 2 próbki żywności.

Większość próbek (177 próbek) pobranych na terenie powiatu tucholskiego została przebadana w całości lub częściowo w zintegrowanym laboratorium woj. kujawsko-pomorskiego (Laboratorium WSSE w Bydgoszczy oraz Laboratorium PSSE w Toruniu).

W ramach ww. planów 19 próbek zostało zbadanych w całości lub częściowo w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdujących się na terenie innych województw, a także w laboratoriach Państwowych Instytutów Badawczych: Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach, Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach oraz Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu.

Część pobranych próbek, poza badaniami laboratoryjnymi, została poddana ocenie poprawności znakowania, którą wykonano w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Tucholi (8 próbek). Ponadto pobrana została 1 próbka żywności specjalnego przeznaczenia medycznego wyłącznie w celu oceny znakowania.

Próbki żywności badane były w kierunkach:

- mikrobiologicznym (119 próbek),
- pozostałości pestycydów (16 próbek),
- skażeń promieniotwórczych (2 próbki),
- akryloamidu (2 próbki),
- substancji dodatkowych (5 próbek),
- WWA (3 próbki),

- oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych (2 próbki),
- metali szkodliwych dla zdrowia (14 próbek),
- mikotoksyn (9 próbek),
- napromieniania żywności (1 próbka),
- glutenu z oceną znakowania (1 próbka),
- histaminy (9 próbek),
- jodu w soli kuchennej (1 próbka),
- kryteriów czystości składników do produkcji suplementów diety (2 próbki),
- oceny znakowania żywności dla określonych grup (1 próbka),
- oznaczenia witamin i/lub składników mineralnych z oceną znakowania suplementów diety (6 próbek),
- oznaczenia witamin i/lub składników mineralnych z oceną znakowania żywności wzbogaconej (1 próbka),
- parametrów jęlczenia (1 próbka).

Próbki materiałów do kontaktu z żywnością badano w kierunku:

- migracji specyficznej ołowiu, kadmu (1 próbka),
- migracji specyficznej do Tenax (1 próbka).

Na podstawie uzyskanych wyników badań zdyskwalifikowano 4 próbki. Zakwestionowano 3 próbki w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz 1 próbkę w kierunku napromieniania żywności.

W wyniku przeprowadzonych ocen znakowania, uwagi stwierdzono w stosunku do 6 próbek. Dotyczyły one głównie zakresu tolerancji dla zawartości substancji aktywnych zadeklarowanych na etykiecie oraz prezentacji na stronach internetowych.

RASFF – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tucholi otrzymał łącznie 28 powiadomień, z czego 9 stanowiły powiadomienia o charakterze alarmowym, 17 powiadomień informacyjnych, 1 powiadomienie o fałszowaniu oraz 1 powiadomienie o niezgodności.

Zakwestionowano produkty z uwagi na następujące zanieczyszczenia:

- chemiczne - 10 powiadomień,
- biologiczne i mikrobiologiczne - 8 powiadomień,
- inne - 10 powiadomień.

W 2025 r. w związku z zakwestionowaniem próbek pobranych do badań na terenie powiatu tucholskiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tucholi do systemu RASFF zgłosił:

- 1 powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań ze względu na wykrycie promieniowania jonizującego niezdeklarowanego na etykiecie;
- 1 powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi ze względu na niewłaściwą jakość mikrobiologiczną produktu, ale upłynął termin przydatności do spożycia.

Ponadto w przypadku 2 zakwestionowanych próbek pobranych do badań, stwierdzono brak konieczności zgłoszenia do systemu RASFF.

NADZÓR NAD CHEMIKALIAM I ŚRODOWISKIEM PRACY

W 2025 roku ewidencją objęto 194 zakłady pracy, zatrudniające 6085 pracowników. W porównaniu z rokiem ubiegłym, liczba zewidencjonowanych podmiotów utrzymuje się na podobnym poziomie. Wśród zewidencjonowanych zakładów ponad połowę (55 %) stanowiły firmy zatrudniające do 9 pracowników. Czynności kontrolne przeprowadzono w 71 zakładach, przeprowadzając w nich 80 kontroli. W celu poprawy warunków pracy i zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych wydano:

- 11 decyzji merytorycznych (zawierających 49 nakazów),
- 6 decyzji przedłużających termin wykonania obowiązków,
- 2 decyzje uchylające nakazy,
- 1 decyzję umarzającą postępowanie.

W 2025 r. stwierdzono wykonywanie pracy w narażeniu na czynniki szkodliwe przez 909 pracowników, w tym:

- w narażeniu na hałas – 472 osoby,
- w narażeniu na zapylenie – 437 osoby.

W przekroczeniu NDN hałasu pracowały 73 osoby.

W celu zapewnienia wykonania przez zobowiązanych nakazów decyzji wydano 3 upomnienia. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy wydano 19 decyzji płatniczych.

Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych

W związku z prowadzonym nadzorem nad podmiotami leczniczymi, w roku sprawozdawczym skontrolowano, w zakresie środowiska pracy, 10 zakładów ochrony zdrowia, zatrudniających 362 pracowników. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ocena warunków pracy podczas zabezpieczania / usuwania wyrobów zawierających azbest z województwa kujawsko-pomorskiego

W 2025 r. kontynuowano nadzór nad warunkami pracy podczas prowadzenia prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tucholi wpłynęło 18 zgłoszeń ww. prac.

Choroby zawodowe

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tucholi wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych (w 2024 r. - 5, w 2023 r. - 8). W ramach postępowań wyjaśniających w zakresie chorób zawodowych przeprowadzono 7 wizytacji, wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie kaletki maziowej u kobiety), pozostałe postępowania są w toku.

Czynniki rakotwórcze i mutagenne w miejscu pracy

W 2025 r. prowadzony był nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych i mutagennych. Nadzorem sanitarnym objęto 49 zakładów pracy, zatrudniających łącznie 136 pracowników. Przeprowadzono 12

kontroli, podczas których nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Nadzór nad chemikaliami

Produkty biobójcze, detergenty, czynniki chemiczne i ich mieszaniny

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tucholi przeprowadził łącznie 35 kontroli w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi, detergentami, czynnikami chemicznymi i ich mieszaninami, wyniku których wydano 1 decyzję nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności, ze względu na bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludzi. Decyzja dotyczyła wycofania z obrotu produktu: Obrus PVC, w ilości 4 szt., dla którego zostało stwierdzone przekroczenie dopuszczalnej zawartości ftalanu bis (2-etyloheksylu) (DEHP).

W 2025 r. zgodnie z ogólnopolską akcją kontroli rynku w zakresie produktów biobójczych grupy produktowej PT 3 (stosowanie w higienie weterynaryjnej), PT 8 oraz PT 10 (przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych), a także produktów przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, PPIS w Tucholi podejmował działania kontrolne nad ww. produktami w okresie od lutego do września. Nadzorem objęto dystrybutorów prowadzących sprzedaż stacjonarną. Podstawowym celem przeprowadzonych akcji było zwiększenie bezpieczeństwa konsumentów przy rosnącym zainteresowaniu ww. produktami. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tucholi w 2025 r. brał udział w projekcie REACH-EN-FORCE-13 (REF-13) zainicjowany przez Forum działające przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach. Głównym założeniem projektu REF-13 były kontrole produktów chemicznych sprzedawanych online, które miały sprawdzić ich zgodności z przepisami wynikającymi z rozporządzeń REACH i CLP w odniesieniu do substancji chemicznych, ich mieszanin i wyrobów. Przeprowadzono 1 kontrolę w tym zakresie, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Produkty kosmetyczne

W roku 2025 roku pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu tucholskiego znajdowało się 16 obiektów wytwarzania, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi. Mając na uwadze bezpieczeństwo konsumentów, przeprowadzono ogółem 13 kontroli. Nieprawidłowości nie stwierdzono. W 2025 roku prowadzono akcję związaną z analizą czystości mikrobiologicznej produktów kosmetycznych. Skupiała się ona na produktach przeznaczonych dla dzieci. Pobrano 2 próbki (żel myjący 3 w 1, chusteczki nawilżane) produktów kosmetycznych, dla których wyniki badań były zgodne z obowiązującymi wymogami. W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tucholi nie otrzymał zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w zakresie produktów kosmetycznych w ramach systemu Safety Gate (dawniej RAPEX).

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

W 2025 roku nie prowadzono postępowań administracyjnych w sprawach podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Podmioty wykonujące działalność leczniczą są obowiązane zgłosić państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu, wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją

psychoaktywną. W 2025 r. otrzymano dwa zgłoszenia dotyczące zatrucia amfetaminą (mężczyzna 38 lat) oraz skrzętem (mężczyzna 16 lat), informacje na temat zatruc przekazano do organów ścigania.

W roku sprawozdawczym prowadzone były również działania edukacyjno-informacyjne w ramach czynności inspekcyjnych oraz postępowań administracyjnych w przedmiocie chorób zawodowych. Ww. działania, dotyczące m.in. czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, chorób zawodowych czy ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych, podjęto podczas 99% kontroli. Pracodawców informowano także o konieczności weryfikacji oceny ryzyka zawodowego z uwagi na konieczność uwzględnienia narażenia na czynniki reprotoksyne.

NADZÓR NAD WARUNKAMI HIGIENICZNYMI W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I WYPOCZYNKU

Bieżący nadzór obejmował oceny stanu sanitarno-higienicznego budynków, pomieszczeń, dostępności wody pitnej i toalet, wentylacji w budynkach, wyposażenia i sprzętu, higieny procesów nauczania, infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, ciągów komunikacyjnych i terenu wokół placówek oraz turnusów wypoczynku.

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowały się 62 stałe placówki oświatowo-wychowawcze oraz 153 turnusy wypoczynku. Przeprowadzono łącznie 116 kontroli. W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, aby zapewnić uczniom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkołach i placówkach oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne w związku z usunięciem nieprawidłowości.

Warunki higieniczne i zdrowotne nauki i pobytu w szkołach i placówkach

Większość skontrolowanych szkół zapewniała uczniom w pełni bezpieczne warunki pobytu, przy czym nie stwierdzono bezpośredniego zagrożenia dla ich zdrowia. Zastrzeżenia dotyczące stanu obiektów stwierdzono w 4 placówkach szkolnych, które wymagały prac remontowych w zakresie, takim jak doprowadzenia do właściwego stanu sufitów i ścian, pomieszczeń sanitarnohigienicznych, pomieszczeń do zajęć WF, innych pomieszczeń przeznaczonych dla uczniów, powierzchni sprzętu do ćwiczeń. Wszystkie placówki były podłączone do wodociągu miejskiego lub gminnego. Oceniając warunki pobytu w placówkach stwierdzono, że stan sanitarno-higieniczny w roku sprawozdawczym był zadowalający.

Higiena procesów nauczania

Przedmiotem analizy pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej były wybrane elementy środowiska fizycznego, które pozwoliły na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki. W ramach nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania łącznie wykonano 16 badań. Tygodniowy rozkład lekcji oceniono w 16 oddziałach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Spędzanie przerw na świeżym powietrzu zapewniły uczniom wszystkie skontrolowane szkoły.

W okresie sprawozdawczym dokonano oceny 434 stanowisk pracy ucznia w szkołach podstawowych; niedostosowanych do wzrostu było 101 stanowisk, co stanowiło 23% poddanych ocenie (wydano zalecenia). Właściwie dobrany tornister korzystnie wpływa na kształtowanie prawidłowej postawy ciała u dzieci i młodzieży, w związku z tym przebadano

541 uczniów w 37 oddziałach. Pomiary wskazały, że zbyt ciężkie plecaki nosiło 88 uczniów, co stanowi 16 % wszystkich poddanych ocenie.

Jednym z wielu kluczowych badań elementów środowiska szkolnego podlegającym ocenie było zapewnienie uczniom możliwości pozostawiania w szkołach części podręczników i innych materiałów edukacyjnych. Możliwość taką zapewniło uczniom 100% skontrolowanych placówek.

W roku sprawozdawczym w skontrolowanych szkołach podstawowych, szkołach ponadpodstawowych, zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są na salach gimnastycznych lub salach zastępczych przystosowanych do prowadzenia zajęć WF.

Placówki szkolne korzystają również z innych miejsc prowadzenia zajęć gimnastycznych poza placówką szkolną tj. hala sportowa, kręgielnia oraz z zewnętrznych boisk sportowych nie będących w strukturze danej placówki.

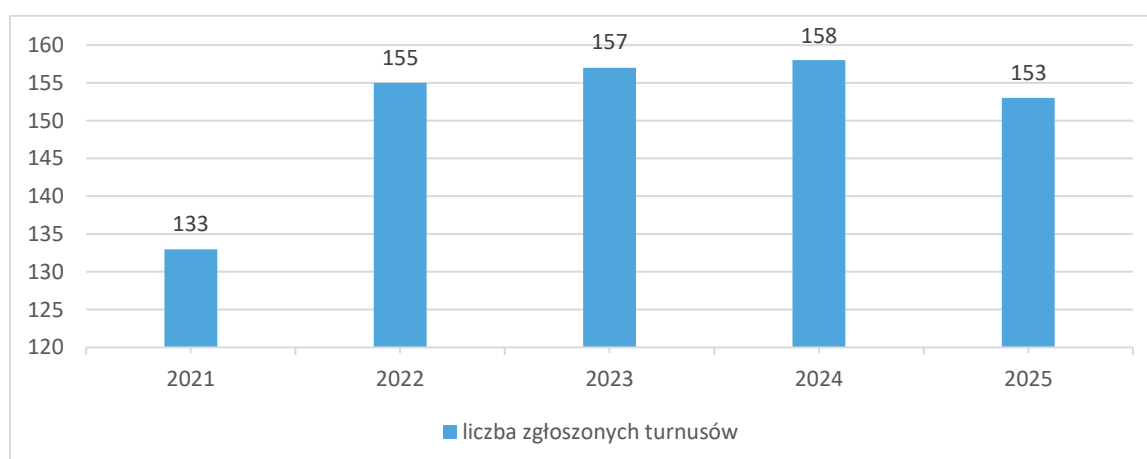
W ramach kontroli sanitarnych prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne, na których poruszono tematy w zakresie dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w szkołach, wagi tornistrów szkolnych i miejsc pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych, poruszano aspekt czystości głowy czy profilaktyki wad wzroku (aspekt oświetlenia w salach lekcyjnych) oraz zapobiegania zakażeniom bakteriami z rodzaju Legionella oraz szczepień przeciw HPV.

Warunki higieniczne i zdrowotne zorganizowanych form wypoczynku

W 2025 r. w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowanych było na terenie powiatu tucholskiego 153 turnusy zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży (w 2024 r. -158). W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego łącznie skontrolowano 62 turnusy, w tym 11 zimowych i 51 letnich. Z wypoczynku zimowego i letniego skorzystało 2671 uczestników (liczba uczestników zadeklarowanych łącznie w 2025 r. - 7308).

W zakresie nadzoru nad letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży w roku 2025 stwierdzono podczas kontroli naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych w miejscach organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży tj: nagromadzenie znacznych ilości odpadów komunalnych, brak bieżącej ciepłej wody przy umywalkach do mycia rąk w ustępach, brak do wglądu umowy/dokumentacji na świadczenie usług w zakresie wywozu odpadów komunalnych, niewłaściwy stan higieniczny brodzików prysznicowych oraz sufitu w pokojach dla uczestników. Wydane zostały 4 decyzje administracyjne w celu poprawy stanu higienicznego w miejscach organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

Wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie powiatu tucholskiego w latach 2021-2025

Ponadto w trakcie letniego wycieczki odnotowano 4 interwencje. Przeprowadzone wizje lokalne w 3 przypadkach potwierdziły zasadność wniesionych skarg, natomiast w 1 obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W czasie wycieczki letniego i zimowego we współpracy z pracownikami profilaktyki zdrowotnej w ramach akcji „Bezpieczne ferie 2025” oraz „Bezpieczne wakacje 2025”, podobnie jak w latach poprzednich realizowano działania informacyjno-edukacyjne o charakterze prozdrowotnym, stacjonarnie w placówkach oraz w mediach społecznościowych. Ponadto 17 wspólnych kontroli przeprowadzono z przedstawicielami: Straży Pożarnej oraz Policji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa podczas wycieczki.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Głównym kierunkiem działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest sprawowanie nadzoru nad tworzeniem prawidłowych warunków zdrowotnych i higienicznych w miejscach bytowania ludzi, w związku z tym eliminowanie nieprawidłowych rozwiązań na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

W roku 2025 r. zadanie to było realizowane poprzez:

uzgadnianie:

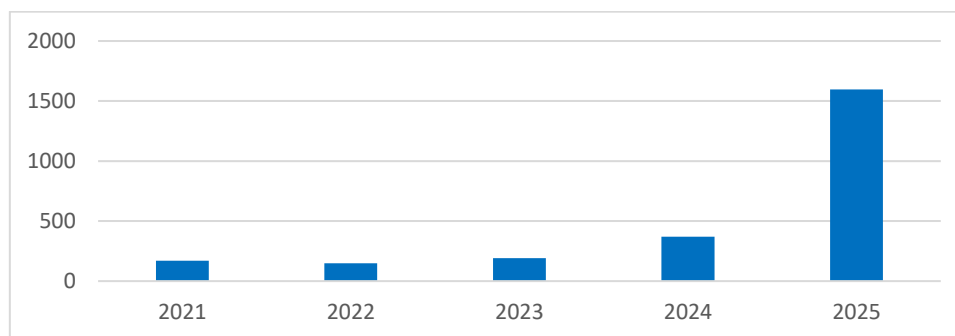
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko - wydano 12 uzgodnień,
- dokumentacji projektowej – wydano 66 uzgodnień,

opiniowanie:

- projektów planów zagospodarowania przestrzennego – wydano 5 opinii, w tym 1 negatywna,
- projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – wydano 1321 postanowień,
- potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zakresu raportu dla przedsięwzięć zaliczonych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wydano 37 opinii,
- warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody – wydano 22 opinie, w tym 1 negatywna,
- udział w procedurach dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych – wydano 15 opinii.

Z tego zakresu w 2025 roku zostało ogółem rozpatrzonych 1597 spraw oraz 1487 spraw załatwiono w trybie milczącej zgody, co jest wartością wyższą o około 430% w stosunku do roku 2024.

Liczba opinii wydanych w latach 2021 – 2025

PROMOCJA ZDROWIA

PPIS w Tucholi jest inicjatorem i koordynatorem działań promujących zdrowie. Zadania te realizowane są poprzez podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do dostarczenia społeczeństwu wiedzy na temat problemów zdrowia i jego uwarunkowań, m.in. popularyzowanie zasad higieny, zdrowego żywienia, metod zapobiegania chorobom czy umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

W roku 2025 przyjęto następujące priorytety:

1. Kontynuowanie działań w ramach realizacji interwencji ogólnopolskich: Trzymaj Formę!, Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS, wojewódzkich m.in. Dobre sposoby na zakaźne choroby, Podstępne WZW, Znamię! Znam je?, Chronić się przed kleszczami wszystkimi sposobami, Skąd się biorą produkty ekologiczne, Profilaktyka chorób pasożytniczych – wszawica, owsica, świerzb oraz inicjatyw adresowanych do osób przybyłych z Ukrainy i innych przedsięwzięć wynikających z bieżących potrzeb na terenie powiatu tucholskiego.
2. Wzmocnienie działań w ramach profilaktyki uzależnień. Realizowane programy oraz interwencje: Dopalacze – trzecia strona zjawiska, Bieg po zdrowie, Czyste powietrze wokół nas, Światowy Dzień bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia.
3. Bardzo ważnym aspektem były działania edukacyjne skierowane do Seniorów, ponadto realizowaliśmy interwencje m.in. Bezpieczne Ferie, Bezpieczne wakacje.
4. Udział w imprezach masowych realizując działania informacyjno-edukacyjne skierowane do każdej grupy odbiorców, m.in. Dni Otwarte PSSE, inauguracja akcji Bezpieczne wakacje, 66. Dni Borów Tucholskich, obchody Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami oraz festyny szkolne.
5. W 2025 r. realizowano interwencję nieprogramową pn. Kalendarz działań oświatowo – zdrowotnych, której celem jest objęcie działaniami edukacyjnymi różnych grup odbiorców. Działania w każdym tygodniu ukierunkowane były na inny problem zdrowotny lub zagadnienie związane z profilaktyką. W ciągu roku zrealizowano 48 tematy prozdrowotne. Łącznie przeprowadzono 114 działań, adresowanych do około 36 830 odbiorców.

W 2025 r. w zakresie działań profilaktycznych współpracowaliśmy z licznymi podmiotami zewnętrznymi m.in. Komendą Powiatową Policji w Tucholi, Państwową Strażą Pożarną w Tucholi, Nadleśnictwem Tuchola oraz Nadleśnictwem Woziwoda, Tucholskim Parkiem Krajobrazowym, a także z licznymi placówkami oświatowymi na terenie powiatu tucholskiego.